

Тағйиру иловаҳо ба Дастурамали №176
«Дар бораи тартиби танзими фаъолияти ташкилотҳои қарзӣ»

Ба Дастурамали №176 «Дар бораи тартиби танзими фаъолияти ташкилотҳои қарзӣ», ки бо қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон аз 9 октябри соли 2009, №304 тасдиқ шудааст тағйиру иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Банди 6 бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«6. Ба ташкилотҳои молиявӣ (барои мақсадҳои дастурамали мазкур) ташкилотҳои дохил карда мешаванд, ки ҳуқуқи машғул шуданро ба фаъолияти бонкӣ, суғуртавӣ, лизингӣ, сармоягузорӣ, бюрои таърихи қарз, брокерӣ ё дилерӣ дар бозори коғазҳои қиматнок, идоракунии бовариноки коғазҳои қиматнок, гаравхона, хизматрасонии пардохтӣ, протсессингӣ, хизматрасонӣ ба сифати агенти молиявӣ, мушовир ё маслиҳатгари молиявӣ, ё хизматрасонии иттилооти молиявӣ қарзиро доранд.».

2. Банди 9 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«9. Андозаи ҳадди ақали сармояи оинномавӣ барои бонкҳои навтаъсис ба таври зерин муқаррар карда мешавад:

- аз 01.01.с.2022 ба маблағи 60 миллион сомонӣ;
- аз 01.01.с.2023 ба маблағи 70 миллион сомонӣ;
- аз 01.01.с.2024 ба маблағи 80 миллион сомонӣ;
- аз 01.01.с.2025 ба маблағи 90 миллион сомонӣ;
- аз 01.01.с.2026 ба маблағи 100 миллион сомонӣ.».

3. Дар банди 17 пас аз калимаи «ҳисобшуда» аломатҳои ва калимаҳои «, саҳмияҳои (ҳиссаҳои) ташкилотҳои молиявӣ ва қисми ташкилнашудаи фонди пӯшонидани талафоти имконпазир (минбаъд – фонд)¹» илова карда шаванд.

4. Банди 17¹ дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«17¹. Агар захира ва фондҳои аз рӯи дороиҳо тибқи талаботи муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдори Бонки миллии Тоҷикистон ҳисобшуда аз фондҳои тибқи Стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ (дар асоси хулосаи аудиторӣ) ташкилшуда зиёд бошанд ва дар ҳисобҳои тавозунии 30315 “Захираи умумӣ аз фоида”, 30305 “Фоидаи тақсимнашуда/зарари солҳои гузашта” ва 30307 “Фоида/зарари соли гузашта” маблағи кофӣ барои пӯшонидани чунин

---

¹ Қисми ташкилнашудаи фонд ба фарқи байни маблағи тибқи талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон ҳисобшуда ва маблағи воқеан ташкилшудаи фонди мазкур, ҳангоми аз сифр зиёд будан, баробар аст.

фарқият мавҷуд набошад, маблағи қисми пӯшониданашудаи фарқияти мазкур аз сармои асосии соф тарҳ карда мешавад.

Сармои асосии соф ба таври зайл муайян карда мешавад:

Сас = ҳисобҳои тавозунии 30301 + 30303 + 30601 + 30305 + 30307 + 30309 + 30311 + 30313 + 30315 + 31701 - (15943 - 15945) - саҳмияҳои (ҳиссаҳои) дигар ташкилотҳои молиявӣ - қисми ташкилнашудаи захира ва фондҳо аз рӯи дороиҳо.».

5. Банди 18 хориҷ карда шавад.

6. Дар банди 25 калимаи «умумӣ» ба калимаи «танзимшаванда» ва ихтисораи «Су» ба ихтисораи «Ст» иваз карда шавад.

7. Банди 26 хориҷ карда шавад.

8. Банди 27 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«27. Дороиҳои бо назардошти хавф баркашидашудаи ташкилоти қарзӣ ба 5 гурӯҳ тақсим карда мешаванд:

Номгӯи дороиҳо	Вазни хавф (бо %)	Номгӯи ҳисобҳои тавозунӣ
Гурӯҳи 1		
Барои гирифтани аз суратҳисоби муросилоти дар Бонки миллии Тоҷикистон, минбаъд - БМТ	0%	10301,10305,10309,10311,10315,10317
Қоғазҳои қиматноки БМТ		11901,13101,15101
Векселҳои давлатии хазинадорӣ		11909,13103,15105
Вомбаргҳои давлатии Тоҷикистон		11905,13105,15103
Нақдина ва дигар ҳуҷҷатҳои хазина		10101,10103,10105,10107,10109,10111,10115,10117,10119,10121
Сабикаи тилло		10131
Амалиёти форвардӣ ва СВОП бо БМТ		Андозаи хавфи қарзии созишномаҳо, ки бо усули «Хавфи ҷорӣ» ҳисоб шудааст
Гурӯҳи 2		

Қарзхое, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон кафолат додааст	10%	Қисми ҳисобҳои 10701,10703,10705,10707,10709, 10711,10713,10715,10717,10719,10721,10723,10741, 10743,10745,10747,10749,10751,10752,10753,10754, 10755,10757,10759,10761,10763,10765,10767,10769, 10771,10772,10773,10774,10775,10777,10779,10901, 10903,10905,10907,10909,10911,10912,10913,10914, 10915,10917,10919,10921,10922,10923,10925,10927, 10929,10931,10933,10934,10935,10937,10939,10943, 10945,10947,10948,10949,10951,10957,10959,10961, 10962,10963,10965,11101,11103,11105,11107,11109, 11111,11112,11113,11114,11115,11117,11119,11121, 11122,11123,11125,11127,11129,11131,11133,11134, 11135,11137,11139,11141,11143,11145,11146,11147, 11149,11153,11155,11157,11158,11159,11161,11301, 11303,11305,11307,11309,11311,11313,11315,11317, 11319,11321,11323,11325,11327,11329,11331,11333, 11335,11337,11339,11501,11503,11505,11506,11507, 11509,11511,11513,11515,11516,11517,11519,11521, 11523,11525,11526,11527,11529,11531,11533,11535, 11536,11537,11539,11541,11543,11545,11546,11547, 11549,11551,11553,11555,11556,11557,11559,11561, 11563,11565,11566,11567,11569,11571,11573,11575, 11576,11577,11579,11581,11583,11585,11586,11587, 11589
Қарзҳо зери гарави векселҳои давлатии ҳазинадории Тоҷикистон	10%	Қисми ҳисобҳои 10701,10703,10705,10707,10709, 10711,10713,10715,10717,10719,10721,10723,10901, 10903,10905,10907,10909,10911,10912,10913,10914, 10915,10917,10919,10921,10922,10923,10925,10927, 10929,10931,10933,10934,10935,10937,10939,10943, 10945,10947,10948,10949,10951,10957,10959,10961, 10962,10963,10965,11101,11103,11105,11107,11109, 11111,11112,11113,11114,11115,11117,11119,11121, 11122,11123,11125,11127,11129,11131,11133,11134, 11135,11137,11139,11141,11143,11145,11146,11147, 11149,11153,11155,11157,11158,11159,11161,11301, 11303,11305,11307,11309,11311,11313,11315,11317, 11319,11321,11323,11325,11327,11329,11331,11333, 11335,11337,11339,11501,11503,11505,11506,11507, 11509,11511,11513,11515,11516,11517,11519,11521, 11523,11525,11526,11527,11529,11531,11533,11535,
	10%	11536,11537,11539,11541,11543,11545,11546,11547, 11549,11551,11553,11555,11556,11557,11559,11561, 11563,11565,11566,11567,11569,11571,11573,11575, 11576,11577,11579,11581,11583,11585,11586,11587, 11589

Қарзҳо зери гарави коғазҳои қиматноки БМТ		Қисми ҳисобҳои 10701,10703,10705,10707,10709,10711, 10713,10715,10717,10719,10721,10723,10901,10903,10905,10907,10909,10911,10912,10913,10914,10915,10917,10919,10921,10922,10923,10925,10927,10929,10931,10933,10934,10935,10937,10939,10943,10945,10947,10948,10949,10951,10957,10959,10961,10962,10963,10965,11101,11103,11105,11107,11109,11111,11112,11113,11114,11115,11117,11119,11121,11122,11123,11125,11127,11129,11131,11133,11134,11135,11137,11139,11141,11143,11145,11146,11147,11149,11153,11155,11157,11158,11159,11161,11301,11303,11305,11307,11309,11311,11313,11315,11317,11319,11321,11323,11325,11327,11329,11331,11333,11335,11337,11339,11501,11503,11505,11506,11507,11509,11511,11513,11515,11516,11517,11519,11521,11523,11525,11526,11527,11529,11531,11533,11535,11536,11537,11539,11541,11543,11545,11546,11547,11549,11551,11553,11555,11556,11557,11559,11561,11563,11565,11566,11567,11569,11571,11573,11575,11576,11577,11579,11581,11583,11585,11586,11587,11589
Қарзҳо зери гарави сабакаи тилло		Қисми ҳисобҳои 10701,10703,10705,10707,10709,10711,10713,10715,10717,10719,10721,10723,10741,10743,10745,10747,10749,10751,10752,10753,10754,10755,10757,10759,10761,10763,10765,10767,10769,10771,10772,10773,10774,10775,10777,10779,10901,10903,10905,10907,10909,10911,10912,10913,10914,10915,10917,10919,10921,10922,10923,10925,10927,10929,10931,10933,10934,10935,10937,10939,10943,10945,10947,10948,10949,10951,10957,10959,10961,10962,10963,10965,11101,11103,11105,11107,11109,11111,11112,11113,11114,11115,11117,11119,11121,11122,11123,11125,11127,11129,11131,11133,11134,11135,11137,11139,11141,11143,11145,11146,11147,11149,11153,11155,11157,11158,11159,11161,11301,11303,11305,11307,11309,11311,11313,11315,11317,11319,11321,11323,11325,11327,11329,11331,11333,11335,11337,11339,11501,11503,11505,11506,11507,11509,11511,11513,11515,11516,11517,11519,11521,11523,11525,11526,11527,11529,11531,11533,11535,11536,11537,11539,11541,11543,11545,11546,11547,11549,11551,11553,11555,11556,11557,11559,11561,11563,11565,11566,11567,11569,11571,11573,11575,11576,11577,11579,11581,11583,11585,11586,11587,11589
	10%	11549,11551,11553,11555,11556,11557,11559,11561,11563,11565,11566,11567,11569,11571,11573,11575,11576,11577,11579,11581,11583,11585,11586,11587,11589
Хатҳои қарзии		Қисми ҳисобҳои 90901, 90903

истифоданашуда		
Амалиёти форвардӣ ва СВОП бо ташкилотҳои байналмилалӣ ва молиявӣ муайяншуда		Андозаи хавфи қарзии созишномаҳо, ки бо усули «Хавфи ҷорӣ» ҳисоб шудааст
Гурӯҳи 3		
Маблағҳо дар суратҳисобҳои муросилотӣ, ҷойгиркунӣ, қарзҳо, қарзҳои субординарӣ ва пазираҳои банқҳо-ғайрирезидентҳои давлатҳои аъзои ТҶИТ	70%	Қисми ҳисобҳои 10507,10509,10515,10517,10535,10537,10555,10557,11705,11707
Амалиёт аз рӯи РЕПО бо банқҳо-ғайрирезидентҳои давлатҳои аъзои ТҶИТ		Қисми ҳисобҳои 10571,10573
Қоғазҳои қиматноки қарзӣ ва саҳмияҳои баровардаи корхонаҳои давлатӣ		11911,11935,13107,13129,15107,15129 қисми ҳисобҳои 11933,11947,13127,13141,15127,15141
Қоғазҳои қиматноки қарзии баровардаи давлатҳои аъзои ТҶИТ		11919,13113,15117, қисми ҳисобҳои 11933,11947,13127,13141,15127,15141
Қоғазҳои қиматноки қарзӣ ва саҳмияҳои баровардаи банқҳо-ғайрирезидентҳои давлатҳои аъзои ТҶИТ		Қисми ҳисобҳои 11929,13123,15123,11933,11947,13127,13141,15127,15141
Қисми истифоданашудаи уҳдадориҳо ба муҳлати шартномавии то як сол ё камтар аз он		Қисми ҳисобҳои 97103,93101,91701,91901
Эътиборномаҳои давлатҳои аъзои ТҶИТ		Қисми ҳисобҳои 90101,90103,90105,90107
Созишномаи стэндбайи давлатҳои аъзои ТҶИТ		Қисми ҳисоби 90113
Созишнома аз рӯи андеррайтинги давлатҳои аъзои ТҶИТ		Қисми ҳисоби 93103
Қафолатҳои давлатҳои аъзои ТҶИТ		Қисми ҳисоби 90701
Дороиҳои фуруҳташуда, ки имкони бозгашт доранд дар давлатҳои аъзои ТҶИТ	Қисми ҳисоби 95101	
Қоғазҳои қиматноки банқҳо-ғайрирезидентҳо дар давлатҳои аъзои ТҶИТ	70%	Қисми ҳисоби 97101

Маблағҳо дар суратҳисобҳои муросилотӣ, ҷойгиркунӣ, қарзҳо, қарзҳои субординарӣ ва пазираҳои бонкҳо-резидентҳо	10501,10505,10511,10513,10531,10533,10551,10553, 11701,11703
Амалиёти РЕПО бо бонкҳо-резидентҳо	Қисми ҳисобҳои 10571,10573
Маблағҳо дар суратҳисобҳои муросилотӣ, ҷойгиркунӣ, қарзҳо, қарзҳои субординарӣ ва пазираҳои бонкҳо-ғайрирезидентҳои давлатҳои ғайриаъзои ТҶИТ	Қисми ҳисобҳои 10507,10509,10515, 10517,10535, 10537,10555,10557,11705,11707
Амалиёти РЕПО бо бонкҳо-ғайрирезидентҳои давлатҳои ғайриаъзои ТҶИТ	Қисми ҳисобҳои 10571,10573
Қоғазҳои қиматноки қарзӣ ва саҳмияҳои баровардаи бонкҳо-резидентҳо	11927,13121,15121, қисми ҳисобҳои 11933,11947, 13127,13141,15127,15141
Қоғазҳои қиматноки қарзӣ ва саҳмияҳои баровардаи бонкҳо-ғайрирезидентҳои давлатҳои ғайриаъзои ТҶИТ	Қисми ҳисобҳои 11929, 13123, 15123, 11933, 11947, 13127, 13141, 15127, 15141
Қоғазҳои қиматноки қарзии баровардаи ҳукуматҳои маҳаллии Ҷумҳурии Тоҷикистон	11915, 13109, 15113 қисми ҳисобҳои 11933, 13127, 15127
Қоғазҳои қиматноки қарзии баровардаи давлатҳои ИДМ	11917, 13111, 15115 қисми ҳисобҳои 11933, 13127, 15127
Қоғазҳои қиматноки қарзии баровардаи давлатҳои ғайриаъзои ТҶИТ ва ИДМ	11921, 13115, 15119, қисми ҳисобҳои 11933, 13127, 15127
Қоғазҳои қиматноки гирифтаи ташкилотҳои қарзӣ, резидентҳо, ғайрирезидентҳо ва давлатҳои ғайриаъзои ТҶИТ	Қисми ҳисоби 97101
Амалиёти форвардӣ ва СВОП бо ташкилотҳои молиявӣ, аз ҷумла бонкҳо	Андозаи хавфи қарзии созишномаҳо, ки бо усули «Хавфи ҷорӣ» ҳисоб шудааст

Гурӯҳи 4		
Маблағҳо дар суратҳисобҳои муросилотӣ, ҷойгиркунӣ, қарзҳои субординарӣ ва қарзҳо ба дигар ташкилотҳои қарзӣ		10519,10521,10539,10541,10543,10545,10559,10561,10591,10593,10595,10597
Қоғазҳои қиматноки қарзӣ ва саҳмияҳои баровардаи корхонаҳои маҳаллӣ		11923, 13117, 15109, қисми ҳисобҳои 11933, 11947, 13127, 13141, 15127, 15141 ва ҳисобҳои 11943, 13137, 15137 - бидуни маблағҳои саҳмияҳо (ҳиссаҳо), ки аз сармоя тарҳ карда мешаванд
Қоғазҳои қиматноки қарзӣ ва саҳмияҳои баровардаи корхонаҳои хориҷӣ		11925, 13119, 15111, қисми ҳисобҳои 11933, 11947, 13127, 13141, 15127, 15141 ва ҳисобҳои 11945, 13139, 15139 - бидуни маблағҳои саҳмияҳо (ҳиссаҳо), ки аз сармоя тарҳ карда мешаванд
Қарзҳо бо пули миллий, бидуни қарзҳои таҳти кафолати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, гарави векселҳои давлатии хазинадории Тоҷикистон, гарави қоғазҳои қиматноки БМТ ва гарави сабикаи тилло	100%	Қисми ҳисобҳои 10701,10705,10709,10713,10717, 10721,10741,10745,10749,10752,10753,10757,10761, 10765,10769,10772,10773,10777,10901,10905,10909, 10912,10913,10917,10919,10921,10922,10923,10925, 10937,10943,10945,10947,10948,10949,10951,11101, 11105,11109,11112,11113,11117,11119,11121,11122, 11123,11125,11137,11141,11143,11145,11146,11147, 11149,11301,11305,11309,11313,11317,11321,11325, 11329,11333,11337,11501,11503,11505,11506,11507, 11509,11521,11523,11525,11526,11527,11529,11541, 11543,11545,11546,11547,11549,11551,11553,11555, 11556,11557,11559,11571,11573,11575,11576,11577, 11579
Воситаҳои асосӣ ба истиснои дороиҳои ғайримоддӣ		15901,15903,15905,15907,15911,15915,15919,15923, 15927,15931,15935,15939,15947
Дигар дороиҳо ба истиснои маблағҳои байнишӯбавӣ		15301,15303,15305,15503,15505,15707,15709,15711, 15713,17501,17503,17505,17507,17509,17513,17515, 17517,17519,17521,17531,17533,17535,17537,17539, 17541,17543,17545,17547,17549,17551,17553,17555, 17557,17559, 17563,17565
Хатҳои қарзии истифоданашуда		Қисми ҳисобҳои 90901, 90903
Эътиборномаҳо ба дигар ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ		Қисми ҳисобҳои 90101, 90103, 90105, 90107
Созишномаи стэндбай барои дигар ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ		Қисми ҳисобҳои 90109, 90111, 90113

Созишнома аз рӯи андерайтинг барои дигар ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ		Қисми ҳисоби 93103
Кафолатҳо барои дигар ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ	100%	Қисми ҳисоби 90701
Дороиҳои фурӯхташуда, ки имкони бозгаштро ба дигар ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ доранд		Қисми ҳисоби 95101
Эътиборномаҳо ба корхонаҳои дигар		Қисми ҳисобҳои 90101, 90103, 90105, 90107
Созишномаи стэндбай бо корхонаҳои дигар		Қисми ҳисобҳои 90109, 90111, 90113
Созишнома аз рӯи андерайтинг барои корхонаҳои дигар		Қисми ҳисоби 93103
Кафолатҳо ба корхонаҳои дигар		Қисми ҳисоби 90701
Дороиҳои фурӯхташуда, ки имкони бозгаштро ба корхонаҳои дигар доранд		Қисми ҳисоби 95101
Қоғазҳои қиматноки гирифтаи корхонаҳои дигар		Қисми ҳисоби 97101
Амалиёти форвардӣ ва СВОП бо дигар корхонаҳо		Андозаи хавфи қарзии созишномаҳо, ки бо усули «Хавфи ҷорӣ» ҳисоб шудааст
Мавқеи холиси ҷамъшудаи кушодаи асъорӣ		Қисми калонтарини мавқеи холиси ҷамъшудаи кушодаи асъорӣ (дароз ё кӯтоҳ) ба ҳисоб гирифта мешавад
Гурӯҳи 5		
Қарзҳо бо асъори хориҷӣ, бидуни қарзҳои таҳти кафолати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, гарави векселҳои давлатии хазинадории Тоҷикистон, гарави қоғазҳои қиматноки БМТ ва гарави сабикаи тилло.	150%	10703,10707,10711,10715,10719,10723,10743,10747,10751,10754,10755,10759,10763,10767,10771,10774,10775,10779,10903,10907,10911,10914,10915,10927,10929,10931,10933,10934,10935,10939,10957,10959,10961,10962,10963,10965,11103,11107,11111,11114,11115,11127,11129,11131,11133,11134,11135,11139,11153,11155,11157,11158,11159,11161,11303,11307,11311,11315,11319,11323,11327,11331,11335,11339,11511,11513,11515,11516,11517,11519,11531,11533,11535,11536,11537,11539,11561,11563,11565,11566,11567,11569,11581,11583,11585,11586,11587,11589

».

9. Дар бандҳои 28 ва 29 аломат ва рақами «:100» хориҷ карда шавад.

10. Банди 31 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«31. Меъёрҳои кифоятии сармоя аз меъёри кифоятии сармоя (К1-1), сармояи танзимшавандаи ташкилоти қарзӣ нисбат ба дороиҳои умумӣ (К1-2) ва меъёри кифоятии сармояи асосӣ (К1-3) иборат мебошанд.»

11. Банди 33¹ бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«33¹. Меъёри кифоятии сармояи асосӣ (К1-3) ҳамчун сармояи асосии софи ташкилоти қарзӣ нисбат ба дороиҳои бо назардошти хавф баркашидашуда муайян карда мешавад:

$$K1 - 3 = \frac{Cac}{Dx} \times 100\%,$$

ки дар ин ҷо: **Cac** – сармояи асосии софи ташкилоти қарзӣ;
Dx – дороиҳои ташкилоти қарзӣ, ки бо назардошти хавф баркашида шудаанд.

Меъёри кифоятии сармояи асосӣ (К1-3) ба андозаи на камтар аз 10% муқаррар карда мешавад.»

12. Сархати дуҷуми банди 36 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«**УК** – амонатҳои дархостшаванда ва ӯҳдадориҳои кӯтоҳмуддат, яъне ҷамъи ҳисобҳои тавозунии 20202+20204+20206+20208+20212+20214+20216+20218+20602+20604+20802+20804 + ӯҳдадориҳои мӯҳлаташон то 30 рӯзи наздик (қисми ҳисобҳои (20220+20222+20226+20228+20230+20232+20262+20264+20402+20406+20606+20608+20610+20612+20614+20616+20618+20620+20662+20664+20806+20808+20810+20812+20814+20816+20862+20864+22202+22204+22206+22210+22212+22214+22216+22218+22402+22404+22406+22408+22802+22804+24202+24204+24402+24404+24406+26202+26204+26206+26208+26210+26212+26226+26228+26230+26238)).»

13. Дар банди 37:

- дар сархати якум пас аз рақам ва аломати «30%» калимаҳо, рақам ва аломати «**ва барои ташкилотҳои қарзии низомсоз на камтар аз 50%**» илова карда шаванд;

- дар матни эзоҳ пас аз рақам ва аломати «50%» калимаҳо, рақам ва аломати «**ва барои ташкилотҳои қарзии низомсоз ба андозаи 70% »** илова карда шаванд.

14. Дар банди 43:

- дар сархати якум пас аз калимаи «қарзҳо» аломат ва калимаҳои «, аз ҷумла қарзҳои байнибонкӣ» илова карда шаванд;

- пас аз сархати якум сархати нав бо мазмуни зерин илова карда

шавад:

«– ҷойгиркуниҳои муҳлатнок;»;

- сархати панҷум дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«- уҳдадориҳо аз рӯи созишномаҳои СПОТ, ки аз тарафи ташкилоти қарзӣ иҷро шуда, аз ҷониби дигар тарафи созишнома то ҳол иҷро нашудаанд;»;

- пас аз сархати панҷум сархати нав бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«- андозаи хавфи қарзӣ дар доираи созишномаҳои СВОП ё Форвард (бо усули «Хавфи ҷорӣ» ҳисобшуда);».

15. Банди 43¹ бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«43¹. Андозаи хавфи қарзӣ барои созишномаҳои СВОП ё Форвард (Қхч) бо усули «Хавфи ҷорӣ» чунин муайян карда мешавад:

$$Қхч = Хч + Тим = Хч + Ас * p,$$

ки дар ин ҷо: **Хч** ё хавфи ҷорӣ – арзиши мусбате, ки дар натиҷаи тағйирёбии бозор ба миён омада, ташкилоти қарзӣ онро дар ҳолати иҷро накардани уҳдадориҳо аз ҷониби дигар тарафи созишнома аз даст медиҳад;

Тим ё талафоти имконпазири минбаъда – ҳосили зарби арзиши созишнома (**Ас**), яъне маблағи уҳдадориҳои дигар тарафи созишнома дар назди ташкилоти қарзӣ ва зарбкунандаи мушаххас (**p**).

Зарбкунандаи мушаххас вобаста аз муҳлати боқимондаи амали созишномаҳо тибқи ҷадвали зерин муқаррар карда мешавад:

№	Муҳлати боқимондаи амали созишнома	Зарбкунандаи мушаххас (p)
1	то 1 сол	10%
2	аз 1 то 5 сол	12%
3	зиёда аз 5 сол	15%

».

16. Дар банди 48 аломатҳо ва рақами «× 100%» хориҷ карда шаванд.

17. Боби 7¹ хориҷ карда шавад.

18. Дар банди 57 калимаҳо ва рақами «аз 50 000 сомонӣ зиёд» ба рақам ва калимаҳои «50 000 сомонӣ ва зиёда аз он» иваз карда шаванд.

19. Дар банди 59 калимаҳо, рақамҳо ва аломатҳои «**яъне ҷамъи ҳисобҳои тавозунии 11935 + 11943 + 11945 + 13129 + 13137 + 13139 + 15129 + 15137 + 15139**» ба калимаҳои «**ки аз сармоя тарҳ карда намешаванд**» иваз карда шуда, пас аз калимаҳои «на зиёда» калимаи «аз» илова карда шавад.